

กองวิเทศสัมพันธ์
เลขรับที่ ๐๐๔๐
วันที่ ๖ ส.ค. ๒๕๕๗
เวลา ๑๖.๔๖ น.

มหาวิทยาลัยมหิดล
เลขรับ ๐๐๑๖๖
วันที่ ๖ ม.ค. ๒๕๕๗
เวลา ๑๖.๕๖ น.

ที่ กท ๐๓๑๗.๕/๖๓๕๓

ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์
สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ
๖๒ ถนนวิภาวดีรังสิต
เขตดินแดง กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๖

3 กองวิเทศสัมพันธ์

เรื่อง เอกสารวิเคราะห์สถานการณ์สำคัญรายสัปดาห์

เรียน อธิการบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารวิเคราะห์สถานการณ์สำคัญรายสัปดาห์ หัวข ๒๓ - ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๖

ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ได้จัดทำเอกสารวิเคราะห์สถานการณ์สำคัญรายสัปดาห์ ฉบับที่ ๑๓/๕๗ หัวข ๒๓ - ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๖ เรื่อง “นโยบายกลาโหม และความมั่นคงของฝรั่งเศสในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก” มีรายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย สรุปได้ดังนี้

๑. “สถานการณ์ความไม่แน่นอนในภูมิภาคเอเชียมีส่วนที่จะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของฝรั่งเศส” เป็นความโดยสรุปของ “THE DEFENCE WHITE PAPER 2013 ว่าด้วยเรื่องการป้องกันและการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติของฝรั่งเศส ปี พ.ศ. ๒๕๕๖” อันชี้ให้เห็นว่า เอเชีย-แปซิฟิก ยังอยู่ในความสนใจของฝรั่งเศส ประกอบกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมของฝรั่งเศส ยังได้ปาฐกถาในเวทีการประชุมความมั่นคงแห่งเอเชีย ครั้งที่ ๑๒ เมื่อ ๒ มิถุนายน ๒๕๕๖ ที่แสดงให้เห็นถึงความสำคัญต่อการขับเคลื่อนความร่วมมือด้านการป้องกันประเทศในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก

๒. หากพิจารณา THE DEFENCE WHITE PAPER 2013 จะพบว่า “นโยบายกลาโหมและความมั่นคงของฝรั่งเศสในเอเชีย-แปซิฟิก มีเป้าหมาย ๑๒ ประการ โดยมีโครงสร้างนโยบายความร่วมมือด้านการป้องกันประเทศของฝรั่งเศสที่เกี่ยวข้องกับ เอเชีย-แปซิฟิก ได้แก่ ๑) การเพิ่มความเข้มข้นในการเจรจาทางการเมืองและการทหาร ๒) ความร่วมมือทางทหาร ๓) ความร่วมมือด้านยุทธโศปกรณ์ทางทหารและการป้องกันประเทศ และ ๔) การส่งเสริมมาตรการการออกแบการรักษาความมั่นคงปลอดภัยและสร้างความเชื่อมั่น

๓. ความสัมพันธ์ระหว่างฝรั่งเศสกับไทยถือเป็นลักษณะพิเศษที่แตกต่างจากประเทศอื่นในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก ซึ่งฝรั่งเศสให้ความสำคัญกับไทยในฐานะประเทศที่วางตัวเป็นกลางมาตั้งแต่ครั้งประวัติศาสตร์ ซึ่งมุมมองยุทธศาสตร์ที่ฝรั่งเศสมีต่อภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก นั้น สะท้อนถึงผลกระทบที่อาจตามมาต่อไทย ทั้งระดับประเทศ และในกรอบเอเชีย-แปซิฟิก ซึ่งถือเป็นเรื่องที่ไทยควรนำมาประกอบการวางยุทธศาสตร์ความมั่นคงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อกรุณาทราบ

ขอแสดงความนับถือ

พลตรี

(ไชยอนันต์ จันทคณานุรักษ์)

ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

กองศึกษาวิจัยทางยุทธศาสตร์ ฯ

โทร./โทรสาร ๐ ๒๒๗๕ ๕๗๑๕

SSC Weekly Focus

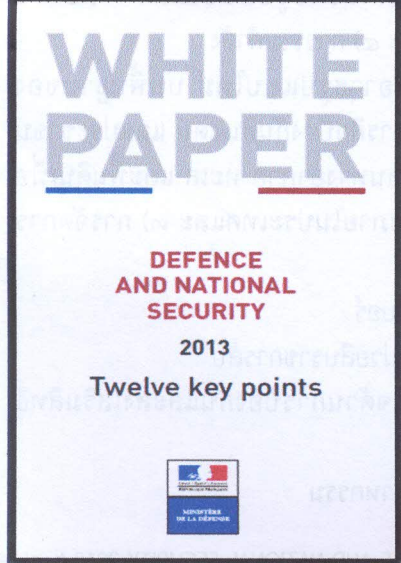
บทความวิเคราะห์สถานการณ์ยุทธศาสตร์และความมั่นคงของประเทศไทยรายสัปดาห์ ฉบับที่ ๑๓/๕๗ | ๒๓ - ๒๙ ธ.ค. ๕๖

นโยบายกลาโหม และความมั่นคงของฝรั่งเศสที่มีต่อภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก

“สถานการณ์ความไม่แน่นอนในภูมิภาคเอเชีย มีส่วนที่จะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของฝรั่งเศส” เป็นความโดยสรุปส่วนหนึ่งใน “THE DEFENCE WHITE PAPER 2013 ที่ว่าด้วยเรื่องการป้องกัน และการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติของฝรั่งเศสใน พ.ศ. ๒๕๕๖” อันเป็นสิ่งบ่งชี้ได้ว่า เอเชีย-แปซิฟิก คงสถานะอยู่บนจอเรดาร์ในระดับที่สำคัญของฝรั่งเศส ล่าสุดรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมฝรั่งเศสยังได้กล่าวปาฐกถาในเวทีการประชุมความมั่นคงแห่งเอเชียที่ สิงคโปร์ ในการที่จะสนับสนุนการขับเคลื่อนความร่วมมือด้านการป้องกันประเทศในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก ทั้งทางทหาร อาวุธยุทโธปกรณ์ รวมถึงมาตรการด้านความมั่นคงต่างๆ อันเป็นการตอกย้ำถึงความสำคัญของภูมิภาคนี้ ที่มีต่อนโยบายการป้องกันประเทศของฝรั่งเศส ไทย และประเทศในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก จึงควรนำมาพิจารณาประกอบการจัดทำโครงสร้างนโยบายความร่วมมือด้านความมั่นคงระหว่างกันในภูมิภาคต่อไป..

ไทยและฝรั่งเศสมีความสัมพันธ์กันมาอย่างยาวนาน โดยเฉพาะตั้งแต่ทั้งสองได้ลงนามความตกลงว่าด้วยความร่วมมือเมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๕ ซึ่งทำให้สัมพันธภาพของทั้งสองเหนียวแน่นยิ่งขึ้น และล่าสุดได้มีการเฉลิมฉลองความสัมพันธ์ด้านการทูตครบรอบ ๑๕๐ ปี เมื่อ พ.ศ. ๒๕๕๙ โดยในปัจจุบัน ฝรั่งเศสมีผลประโยชน์จำนวนมากอยู่ในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก และยังคงแนวทางการยุทธศาสตร์ต่อภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก รวมทั้งคงบทบาทการมีส่วนร่วมภายใต้กรอบของสหภาพยุโรปในการเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อเอเชียเสมอมา ความสนใจของฝรั่งเศสที่มีต่อภูมิภาค เอเชีย-แปซิฟิก ได้ถูกสะท้อนออกมาใน “THE DEFENCE WHITE PAPER 2013 ว่าด้วยเรื่องการป้องกันและการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติของฝรั่งเศสใน พ.ศ. ๒๕๕๖” ซึ่งใช้ระยะเวลาดำเนินการตั้งแต่เดือน ก.ค. ๕๕ - เม.ย. ๕๖ โดยฝรั่งเศสเล็งเห็นว่าเอเชียควรพิจารณาถึงปัญหาที่จะเกิดจากการเผชิญหน้ากับการไม่สามารถแบ่งแยกพรมแดนทั้งทางบกและทางทะเลได้ รวมถึงการเป็นยุคของ

การพึ่งพากันและกัน (Era of interdependence) ซึ่งมีส่วนทำให้ฝรั่งเศสเกิดความกังวลต่อยุทธศาสตร์หลักในทะเลจีนใต้ที่เกี่ยวข้องกับมหาสมุทรอินเดีย อันจะเกี่ยวพันถึงความมั่นคงในมหาสมุทรแปซิฟิกโดยรวม เอกสารดังกล่าวยังได้กล่าวยอมรับถึงความตึงเครียดทางการเมือง การแข่งขันทางด้านเชื้อชาติ ความเจริญเติบโตของชาติเอเชียที่สามารถส่งผลกระทบต่อฝรั่งเศสซึ่งอยู่ภายใต้กรอบสหภาพยุโรป ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า “สถานการณ์ความไม่แน่นอนในภูมิภาคเอเชีย มีส่วนที่จะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของฝรั่งเศส” ทำให้เอเชียเป็นหนึ่งในภูมิภาคที่ฝรั่งเศสให้ความสนใจ นอกเหนือไปจากยุโรป แอตแลนติกเหนือ ตะวันออกกลาง อ่าวเปอร์เซีย มหาสมุทรอินเดีย และหากพิจารณา THE DEFENCE WHITE PAPER 2013 จะเห็นว่ามี “นโยบายกลาโหมและความมั่นคงของฝรั่งเศสในเอเชีย-แปซิฟิก (DEFENCE AND NATIONAL SECURITY OF FRANCE IN ASIA - PACIFIC) บรรจุกฎด้วย โดยสรุปได้ ดังนี้

“นโยบายกลาโหมและความมั่นคงของฝรั่งเศสในเอเชีย-แปซิฟิก (DEFENCE AND NATIONAL SECURITY OF FRANCE IN ASIA - PACIFIC)

- การต่อต้านการก่อการร้าย (counter “terrorism”)
- การต่อต้านการแพร่กระจายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง (Counter “proliferation of weapons of mass destruction”)
- ภัยคุกคามในโลกไซเบอร์ (Cyber Threat)
- ปัญหาโจรสลัด (Piracy)

Infographic by: กศย.ศศย.สพท.

ภาพแสดงภูมิภาคที่ฝรั่งเศสให้ความสำคัญใน DEFENCE WHITE PAPER 2013

นโยบายการป้องกันประเทศของฝรั่งเศสที่มีต่อเอเชีย-แปซิฟิก

ในมุมมองของฝรั่งเศส เอเชีย-แปซิฟิก ยังเป็นปัจจัยสำคัญต่อการกำหนดนโยบายการป้องกันประเทศ ดังนั้น ฝรั่งเศสจึงประสงค์ที่จะให้ความช่วยเหลือด้านความมั่นคงในภูมิภาคนี้ในทุกมิติ ทั้งในลักษณะของการเป็นพันธมิตรและคู่ค้า อาทิ การต่อต้านการก่อการร้าย (Counter “terrorism”) การต่อต้านการแพร่กระจายอาวุธที่มีอำนาจทำลายล้างสูง (Counter “proliferation of weapons of mass destruction”) ภัยคุกคามในโลกไซเบอร์ (Cyber Threat) และปัญหาโจรสลัด (Piracy) อันเป็นปัญหาเรื้อรังของทั่วโลก ปัญหาภัยคุกคามต่อความมั่นคงต่างๆ ดังกล่าวถือเป็นที่มาของการวางโครงสร้างนโยบายความร่วมมือด้านการป้องกันประเทศในหลายๆ ด้าน ทั้งนี้ส่งผลต่อโครงสร้างนโยบายความร่วมมือด้านการป้องกันประเทศของฝรั่งเศส ดังนี้

๑) การเพิ่มความเข้มข้นในการเจรจาทางการเมืองและการทหาร โดยสร้างความไว้เนื้อเชื่อใจซึ่งกันและกัน เช่น การแลกเปลี่ยนประสบการณ์และความรู้ ในบริบทระดับภูมิภาคและระหว่างประเทศ

๒) ความร่วมมือทางทหาร เพื่อช่วยเหลือพันธมิตรให้มีโครงสร้างการป้องกันที่มีประสิทธิภาพและอำนวยความสะดวกในการดำเนินการด้านความร่วมมือกับกองกำลังฝรั่งเศส รวมถึงการฝึกร่วมกัน

๓) ความร่วมมือด้านยุทธโศปกรณ์ทางทหารและการป้องกันประเทศ เทคโนโลยี และอุตสาหกรรม เพื่อพัฒนาขีดความสามารถทางการทหาร รวมถึงให้ความช่วยเหลือด้านความมั่นคงของประเทศในภูมิภาคที่เป็นทั้งพันธมิตร และคู่ค้า

๔) การส่งเสริมมาตรการออกแบการรักษาความมั่นคงปลอดภัยและสร้างความเชื่อมั่น อาทิ ส่งเสริมโครงสร้างความร่วมมือเกี่ยวกับสถาบันการศึกษาในระดับภูมิภาคอาเซียน โดยจะให้การสนับสนุนเรื่องจรรยาบรรณในการดำเนินการรักษาความมั่นคงทางทะเล การพัฒนาความร่วมมือในระยะยาวกับสถาบันทั้งหมด อาทิ ADMM+ ที่จะนำไปสู่การให้หลักประกันความมั่นคงปลอดภัยในยุโรป รวมถึงประเทศสมาชิก

ความสัมพันธ์ระหว่างฝรั่งเศสกับไทยถือเป็นลักษณะพิเศษที่แตกต่างจากประเทศอื่นในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก เนื่องจากความแตกต่างกันตามประวัติศาสตร์ และความร่วมมือทางการค้าระหว่างกัน โดยฝรั่งเศสให้ความสำคัญกับไทยในฐานะประเทศที่วางตัวเป็นกลางมาตั้งแต่ครั้งประวัติศาสตร์ ซึ่งมุมมองยุทธศาสตร์ที่ฝรั่งเศสมีต่อภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก นั้น สะท้อนถึงผลกระทบที่อาจตามมาต่อไทย ทั้งระดับประเทศ และในกรอบเอเชีย-แปซิฟิก จึงถือเป็นเรื่องที่ไทยควรนำมาประกอบการวางยุทธศาสตร์ความมั่นคงต่อไป...๑๒

เป้าหมายใหม่ และแรงขับเคลื่อน ๑๒ ประการ ของฝรั่งเศสใน THE DEFENCE WHITE PAPER 2013

๑. การยืนยันแนวคิดการรักษาความมั่นคงแห่งชาติ : ให้ความสำคัญกับภัยคุกคามที่มีผลต่อบูรณภาพแห่งดินแดน และประชาชน โดยเฉพาะผลประโยชน์ของชาติ

๒. การวิเคราะห์ภัยคุกคามเปรียบเทียบกับ The Defence-White Paper 2008 : สามข้อ คือ ๑) “ภัยคุกคามจากการใช้กำลังบังคับ (Threats of force)” ๒) ภัยคุกคามที่เกิดขึ้นโดยความเสี่ยงจากความอ่อนแอ (The risk of weakness) และ ๓) ความเสี่ยงและภัยคุกคามที่มาจากกาพึ่งพาอาศัยกันในยุคโลกาภิวัตน์ (The Independent threats and risks accentuated by globalization)

๓. การจัดลำดับความสำคัญของภูมิยุทธศาสตร์ (geostrategic) ในสภาพแวดล้อมระหว่างประเทศ

๔. การคำนึงถึงภัยคุกคามที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและข้อจำกัดด้านการคลังสาธารณะ (public finances)

๕. การทำข้อตกลงอย่างเต็มรูปแบบในฐานะสมาชิกนาโต

๖. การปรับปรุงนโยบายการป้องกันประเทศในสหภาพยุโรป : ซึ่งควรปรับปรุงตามบริบทแวดล้อมทางการเงินที่เกิดจากความผันผวนของหลายประเทศในสหภาพยุโรป และนโยบายมุ่งสู่อเมริกาของสหรัฐฯ

๗. การปรับรูปแบบยุทธศาสตร์ทั่วไป และยุทธศาสตร์ทหาร :

◆ ยุทธศาสตร์ทั่วไป คือ ๑) การปกป้องดินแดนและประชาชน ๒) การต่อต้านนิวเคลียร์ ๓) การแทรกแซงโดยใช้กองกำลังติดอาวุธจากประเทศอื่น

◆ ยุทธศาสตร์ทหาร : หลักการ ๔ ประการ สำหรับกองกำลังติดอาวุธรูปแบบใหม่ คือ ๑) แยกยุทธศาสตร์ทหารออกมาจากการนำของรัฐ ๒) ในสถานการณ์วิกฤต กองกำลังฯ ควรอาศัยการมีส่วนร่วม เพื่อการบริหารจัดการสถานการณ์ที่หลากหลายรูปแบบให้สอดคล้องกัน ๓) ความแตกต่างของกองกำลัง และ ๔) การรวมกำลัง

๘. การสร้างกองกำลังติดอาวุธรูปแบบใหม่ บนพื้นฐานของ ๑) การกิจป้องกันปราบปราม ๒) การกิจป้องกันดินแดน และประชาชน ซึ่งหมายถึงการปกป้องดินแดนทางอากาศ ทะเล และพื้นดินเพื่อสนับสนุนการรักษาความปลอดภัยภายในประเทศและ ๓) การจัดการวิกฤตระหว่างประเทศ

๙. การป้องกันภัยคุกคามไซเบอร์

๑๐. การให้ความสำคัญกับหน่วยสืบราชการลับ

๑๑. การตระหนักถึงภารกิจด้านการป้องกันและส่งเสริมสิทธิประโยชน์ของบุคลากร

๑๒. ความจำเป็นในภาคอุตสาหกรรม

อ้างอิง : (๑) สถานเอกอัครราชทูตฝรั่งเศสประเทศไทย, <http://www.ambafrance-th.org/article913> (๒) WHITE PAPER, DEFENCE AND NATIONAL SECURITY 2013 twelve ke